

BILAG 1

2. december 2018 - 6:00 Af Peter Keiding
Morten Lund Tiirikainen - Luftfart.nu

TEMA DISCOUNT I LUFTEN

Ryanair scorer millioner i rabat fra Københavns Lufthavn

Lavprisgiganten er i dag det det tredjestørste flyselskab i Københavns Lufthavn. Det skyldes blandt andet, at Ryanair har fået en håndsrækning på et trecifret millionbeløb for at åbne ruter.

is særlige måde at give

Det kontroversielle flyselskab Ryanair har tjent godt på at åbne ruter fra Københavns Lufthavn. Således har selskabet fået 118 millioner kroner i

Sådan har vi gjort

rabat siden selskabet gik i gang med at flyve fra den danske hovedstad i 2015.

Pengene kommer fra de såkaldte "opstartsrabatter", som luftfartsselskaber får, når de åbner nye ruter.

Af disse er hele 96 millioner gået til ruter i byer, som SAS, Norwegian og andre selskaber i forvejen flyver til.

Det viser beregninger, som luftfart.nu har foretaget i samarbejde med ITF (Det Internationale Transportarbejderforbund).

Ryanair har fået de store rabatter, fordi Københavns Lufthavns kriterier for en ny rute er anderledes end i andre sammenlignelige lufthavne.

I København defineres en ny rute ud fra, hvilken lufthavn ruten går til, og ikke hvilken by ruten betjener.

Det vil sige, at Ryanair har fået en million-rabat på at åbne rute til for eksempel London Luton, selvom der i forvejen var ruter fra København til flere London-lufthavne.

Høj pris at betale

At Ryanair får så omfattende nedslag i prisen for at flyve til byer som Milano, Bruxelles og Rom møder kritik fra Claus Lassen, der er lektor og luftfartsekspert ved Aalborg Universitet:

- Københavns Lufthavn giver rabatter til nye ruter for at skabe mere trafik. Det er fristende.

Størrelsen på de rabatter, som Ryanair har fået, er udregnet på baggrund af oplysninger om antal passagerer, størrelsen på flyene og antallet af afgang.

Disse oplysninger stammer fra Ryanair, Irish Aviation Authority samt OAG.com Schedules Analyzer.

Derudover er i beregningerne anvendt oversigter over de rabatterede ruter samt gældende rabatprogrammer og takster for passagerer og takeoff i Københavns Lufthavn.

Beregningerne er foretaget af ITF (Det Internationale Transportarbejderforbund).

Læs mere her.

Her får Ryanair rabatter

Siden 2015 har Ryanair åbnet ruter til 24 nye lufthavne fra København.

Ni af disse har fået rabat på i alt 118 millioner kroner.

Af disse er 96 millioner kroner er gået til lufthavne i byer, der i forvejen er befløjet fra København.

Det drejer sig om:

- Milano: 18 mio. kr.
- Rom: 10,6 mio. kr.
- Bruxelles: 17,8 mio. kr.
- London (to lufthavne): 47,3 mio. kr.

Spørgsmålet er dog, om det altid er en klog strategi set fra et samfundsmæssigt perspektiv. Prisen for hurtig vækst i passagertal kan være, at man mister tilgængelighed. Lavprisselskaber flyver ofte til de samme destinationer på skæve tidspunkter. Det kan være fint nok for turister. Men det er ikke tilstrækkeligt for erhvervsrejsende, siger han.

Med andre ord: Ryanair åbner masser af nye ruter og har masser af passagerer. Men det giver ikke vækst og beskæftigelse i Danmark, fordi Ryanair i stor stil flyver til byer, der allerede er forbundet med Københavns Lufthavn – og på skæve tidspunkter, som forretningsfolk ikke er interesseret i.

Selvom Københavns Lufthavn de senere år er vokset, når det kommer til passagertal, er lufthavnen ifølge Claus Lassen blevet mindre tilgængelig.

- Fra et samfundsmæssigt synspunkt kan det være en god idé at understøtte hub-selskaberne (SAS, Norwegian etc., red.). Altså de selskaber, som har attraktive afgangene til mange destinationer, hvor man også kan rejse videre ud i verden. Det er den slags ruter, som gavner erhvervslivet mest. Og dermed samfundet, siger han.

Kannibalisme

Det er meget almindeligt, at lufthavne giver rabatter til flyselskaber, der starter nye ruter op.

- Stockholm: 2,8 mio. kr

København er blandt sammenlignende lufthavne som Stockholm, Oslo og Berlin ene om at give rabat på ruter til byer, der i forvejen er befløjet fra København.

Dertil har Ryanair også fået 10 millioner kroner i rabat for at starte flyvninger fra Kaunas i Litauen, hvis primære formål har været at omgå basen i København: Hver morgen starter et Ryanair-fly fra Kaunas for at flyve til København. Her fra flyver flyet ruter ud af København, inden det går retur til Kaunas.

I alt har Ryanair fået opstartsrabat på 63 procent af alt selskabets trafik ud af CPH.

Kilde: luftfart.nu og ITF

Og det synes formand for 3F Kastrup, Henrik Bay-Clausen er en fin idé:

- Grundlæggende giver det god mening, at lufthavnen er med til at understøtte, når flyselskaber åbner ruter til nye byer og nye regioner. Det kræver store investeringer, og det er fair med rabatter, siger han.

Men for Henrik Bay-Clausen hopper kæden af, når rabatten alene bliver givet, fordi der er tale om en ny lufthavn.

Det er for eksempel tilfældet i Rom, Her er der to lufthavne, som ligger kun 23 minutter i bil fra hinanden. Ryanair bruger den lille Ciampino-lufthavn i stedet for hovedlufthavnen Fiumicino, hvor Alitalia, Norwegian, SAS og EasyJet flyver til fra København.

- Vi skal udvikle dansk luftfart og understøtte dansk erhvervsliv. Men når Københavns Lufthavn støtter byer, der er befløjet i forvejen, er der tale om en ren økonomisk egeninteresse. Det er kannibalisme, og man skader reelt ens egen kunder, siger Henrik Bay-Clausen.

By ikke lufthavn

Den udlægning bakker Anders Mark Jensen, næstformand i FPU (Flyvebranchens Personale Union) op om:

- Luftfarten er i forvejen voldsomt konkurrenceudsat. Derfor er det underligt at lufthavnen bruger så store summer på at skærpe

konkurrencen ved at åbne ruter til byer, som allerede serviceres, siger han.

FPU organiserer piloter og kabinepersonale i Danmark.

- Det er naturligvis vigtigt at skabe vækst. Men hvis det sker på bekostning af andre selskaber, er det ikke rimeligt, siger Anders Mark Jensen.

I stedet kan rabatten blive givet på baggrund af den by, der serviceres snarere end selve lufthavnen.

Den praksis har man allerede i Stockholm, Oslo og Berlin, hvor man kun får rabatter, hvis den nye rute går til en helt ny by. Den rabat, som opnås ved åbning af nye ruter fra disse lufthavne, er også mindre end i København.

Kun enkelte ruter

Siden Ryanair startede med at flyve fra Københavns Lufthavn i 2015 har selskabet åbnet seks ruter til byer, som i forvejen er befløjet fra den danske hovedstad.

Rabatten er ikke forbeholdt Ryanair. De andre selskaber får også nedslag i afgifterne, når de åbner nye ruter.

Men i modsætning til Ryanair har Norwegian, EasyJet, Wizz Air og SAS kun åbnet én rute hver til byer, man i forvejen kan komme til fra København.

God dækning

Kasper Hyllested, pressechef i Københavns Lufthavn, vil ikke kommentere på enkeltkunder som Ryanair. Men siger generelt:

- Når vi yder rabatter på ruteopstart, er det naturligvis for at leve op til vores opgave om at tiltrække så mange flyruter til Danmark som muligt. De har vi haft succes med de senere år, hvor antallet er vokset markant, siger han.

Ifølge Kasper Hyllested bunder rabatten i et ønske om vækst.

- Vores rabatter giver mulighed for både at få en god dækning af særligt de største byer, hvor der kan være meget langt mellem de enkelte lufthavne, som eksempelvis London eller New York. Og samtidig øger det konkurrencen mellem flyselskaberne til fordel for forbrugeren, siger Kasper Hyllested.

Ny aftale på vej

I øjeblikket forhandles der om den nye såkaldte takstafte for Københavns Lufthavn. Den afgør blandt andet, hvilke rabatter, der skal gives til flyselskaberne.

I sidste uge meddelte lufthavnen, at der er indgået en aftale, som generelt nedsætter afgifterne for flyselskaberne. Men det er uvist, hvad aftalen kan betyde for rabatter fremadrettet:

- Hvad takstafte indeholder eller hvad som drøftes i den, kan vi ikke oplyse, da det er børsfølsomt stof, siger Kasper Hyllested.

Selvom det i 2015 lykkedes den danske fagbevægelse at forhindre Ryanair i at oprette en base i København, er selskabet i dag vokse til det tredjestørste i Københavns Lufthavn efter SAS og Norwegian.